პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

№ 48 (4818)

1973 წ.
10 მარტი, შაბათი.
ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული ფიზკულტურისა და სპორტის კომიტეტისა და პროფკავშირთა რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров ГССР и республиканского Совета профсоюзов

გაზეთი გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ესტაფეტა ქალებს მიაქვთ

თბილისელ მძლეოსანთა ესტაფეტა, რომელიც 8 მარტს გაიმართა, ქალთა საერთაშორისო დღესასწაულს მიეძღვნა. რუსთაველის მოედანზე მოწყობილ სტარტზე თავი მოიყარეს დედაქალაქის უმაღლესი სასწავლებლების, ტექნიკუმებისა და პროფტექსასწავლებლების, რაიონების სკოლებისა და საწარმოთა ფიზკულტურული კოლექტივების ნაკრებმა გუნდებმა. სულ სარბიელზე 30-ზე მეტი გუნდი გამოვიდა.

შეჯიბრებაში მხოლოდ ქალები მონაწილეობდნენ, მთავარი მსაჯიც ქალი გახლდათ — სპორტის დამსახურებული ოსტატი ნ. დუმბაძე, მთავარი მდივანიც რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯი ა. აგეევა იყო. კაცები მხოლოდ ეხმარებოდნენ მათ. და საერთო ძალით ტურნირი მართლაც კარგად, საინტერესოდ ჩატარდა, ყოველ შემთხვევაში, რუსთაველის გამზირზე შეგროვილი მაყურებლის თვალში ღონისძიებამ უნაკლოდ ჩაიარა.

დისტანცია, რომელიც ლენინის მოედნამდე გრძელდებოდა, შვიდ ეტაპად იყო დაყოფილი. პირველივე ეტაპზე დაწინაურდნენ უნივერსიტეტის გუნდის წევრი, სსრ კავშირის ხალხთა IV სპარტაკიადის ჩემპიონი, საერთაშორისო კლასის სპორტის ოსტატი ლ. იევლევა, საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტი ი. ლიგა და ფიზკულტურის ინსტიტუტის მძლეოსანი თ. მატიცინა.

მომდევნო ეტაპებზე უნივერსიტეტის მძლეოსნები ლიდერთა ჯგუფს თანდათან ჩამორჩნენ. პოზიციები დათმეს მომავალმა ინჟინრებმაც. მართალია, ბოლო ორ ეტაპზე თ. ლოლაძე და თ. კლდიაშვილი ბევრს ეცადნენ მდგომარეობის გამოსწორებას, მაგრამ საგრძნობლად დაწინაურებულ ფიზკულტურის ინსტიტუტის გუნდთან გათანაბრება პოლიტექნიკოსებმა ვეღარ მოახერხეს.

ესტაფეტაში აბსოლუტურად საუკეთესო შედეგი (3.35,5) აჩვენა ფიზკულტურის ინსტიტუტის კოლექტივმა, რომელშიც მატიცინას გარდა გამოდიოდნენ ნ. გორგაძე, ა. ბათაევა, ო. დონჩენკო, ე. ივანოვა, ზ. კოსტრიკინა და ნ. მელნიკოვა. ბოლო ეტაპზე ფინიშთან პირველი სწორედ მელნიკოვა მიიჭრა, რითაც თანაგუნდელებს გამარჯვება და თასი მოაპოვებინა.

პირველ ჯგუფში, სადაც უმაღლესი სასწავლებლების მძლეოსნები გამოდიოდნენ, II ადგილი პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ნაკრებმა მოიპოვა — 3.36,0. მომდევნო ორი ადგილი უნივერსიტეტისა და პუშკინის სახელობის პედინსტიტუტის მძლეოსნებს ხვდათ.

მეორე ჯგუფში ტექნიკუმებისა და პროფტექსასწავლებლების 14 გუნდი გამოდიოდა. საპრიზო ადგილებზე გავიდნენ პოლიტექნიკური და ტოპოგრაფიული ტექნიკუმების, აგრეთვე № 36 პროფტექსასწავლებლის წარმომადგენლები.

რაიონების სკოლების ნაკრებმა გუნდებმა მესამე ჯგუფი შეადგინეს (ამ ჯგუფში ყველა რაიონს 2-2 ნაკრები გამოჰყავდა). იმარჯვეს 26 კომისრის სახელობის რაიონის წარმომადგენლებმა, რომლებმაც პირველი და მეორე ჯგუფების ლიდერებსაც კი არ დაუდეს ტოლი. II ადგილზე არიან ორჯონიკიძის, III კი ლენინის რაიონის მოსწავლეთა საუკეთესო გუნდები.

მეოთხე ჯგუფში (საწარმოთა კოლექტივები) საასპარეზოდ მხოლოდ ორი გუნდი გამოცხადდა. თითქმის უკონკურენციო ბრძოლაში სპორტკლუბ „უშბის" ნაკრებმა გაიმარჯვა.

როგორც ვთქვით, ღონისძიება კარგი იყო, მაგრამ კიდევ უკეთესი იქნებოდა, საქმის თაოსნებს შეჯიბრებაში დედაქალაქის ყველა სპორტული კლუბის, დიდი საწარმოს, უმაღლესი სასწავლებლის გუნდები რომ ჩაებათ. ფიზკულტურისა და სპორტის საქალაქო კომიტეტს განსაკუთრებით გაუჭირდა სტარტზე საწარმოო კოლექტივების წარმომადგენელთა გამოყვანა. „განთიადის" საქალაქო საბჭოში, რომელიც თბილისის თითქმის ყველა დიდ საწარმოს ფიზკულტურულ ორგანიზაციებს ხელმძღვანელობს, გვითხრეს, ამ ღონისძიების შესახებ არაფერი ვიცოდითო.

ბოლოს და ბოლოს, სად უნდა იასპარეზონ საწარმოებში მომუშავე სპორტსმენმა ქალებმა, თუ ასე მოკლე ესტაფეტებში მონაწილეობის უფლებაც არ მივეცით?

კიდევ ერთი: ამ რამდენიმე წლის წინ თბილისში ქალთა საერთაშორისო დღესასწაულს ეძღვნებოდა ქალთა სპეციალური სპარტაკიადა, რომლის პროგრამაშიც რამდენიმე სახეობა შედიოდა. ბოლო წლებში ეს კარგი ტრადიცია რატომღაც დავიწყებას მიეცა. ვფიქრობთ, სპარტაკიადები ისევ უნდა ტარდებოდეს და რაც შეიძლება ორგანიზებულად.

ო. გელაშვილი.

* * *

სურათებზე: სტარტი; გამარჯვებული კოლექტივი — ფიზკულტურის ინსტიტუტის ნაკრები.

მ. ზარგარიანის ფოტოები.

სარხოიანმა ამჯერადაც იმარჯვა

ლენინგრადი, 4 მარტი. ბათუმელმა სტუდენტმა, 25 წლის ს. სარხოიანმა მაგიდის ჩოგბურთელთა აქ დამთავრებულ ტრადიციულ საერთაშორისო ტურნირში კვლავ შესანიშნავ წარმატებას მიაღწია — თავის ბოლოდროინდელ მრავალრიცხოვან გამარჯვებებს კიდევ ერთი „სრული კომპლექტი" დაუმატა: მოიგო შეჯიბრებები ერთეულთა, წყვილთა და შერეულ წყვილთა თანრიგებში. ალბათ გახსოვთ, ზუსტად ასეთი შედეგი ჰქონდა ამ შესანიშნავ სპორტსმენს ჰანოვერში სტუდენტთა პირველ ოფიციალურ მსოფლიო ჩემპიონატში.

ლენინგრადის სარბიელზე ბრძოლა უაღრესად მწვავე და საინტერესო იყო. ვაჟთა ერთეულების თანრიგის ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ ე. შელერი (გფრ) და სარხოიანი. ნახევარფინალში შელერმა ანგარიშით 3:1 აჯობა კარაკაშევიჩს (იუგოსლავია), ხოლო ბათუმელმა ოსტატმა კუნცს (ჩეხოსლოვაკია) სძლია — 3:2.

საინტერესოა აღინიშნოს, რომ სარხოიანმა ამ რამდენიმე დღის უკანაც დაამარცხა (2:0) შელერი ევროპული ლიგის პირველობის მორიგ მატჩში, როცა სსრ კავშირის ნაკრები ლენინგრადში შეხვდა გფრ-ის გუნდს.

წყვილთა თანრიგში სარხოიანმა ფ. პილოსიანთან მხარდამხარ იზეიმა წარმატება, ხოლო შერეულ დუეტებში გამარჯვებას ე. ანტონიანთან ერთად მიაღწია.

თითქოს ზედიზედ ასეთი დაძაბული შეჯიბრებების შემდეგ დასვენებაა საჭირო, მაგრამ ჯერ სად ხართ! წინაა ბევრი საინტერესო, უაღრესად პასუხსაგები ასპარეზობა. მაგალითად, 15 მარტს საბჭოთა ნაკრებს ევროპული ლიგის პირველობის მორიგ მატჩში უნგრელებთან უწევს ასპარეზობა, ორი კვირის შემდეგ კი, 1 აპრილს, სარაევოში მსოფლიო ჩემპიონატი აიღებს სტარტს.

ახალი ამბავი-73

● **პამპოროვო** (ბულგარეთი), 7 მარტი. აქ გრძელდება მეგობრული არმიების ზამთრის IV სპარტაკიადა. 15 კილომეტრზე სათხილამურო რბოლა მოიგო მოსკოველმა ვ. ტარაკანოვმა — 53.47,2. ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლები გდრ-ის წარმომადგენლებს ხვდათ: II ადგილზეა გ. გრიმერი (53.51,0), III — ა. ლესერი (54.04,4). მოწინავე ათეულში კიდევ სამი საბჭოთა არმიელია: ი. პრონინი (IV ადგილი), ვ. დოლგანოვი (V) და ა. აკენტიევი (VII).

● ჰელსინკი, 7 მარტი. ფინეთში მოთხილამურეთა ასპარეზობის მორიგი დღე საბჭოთა სპორტსმენთათვის იღბლიანი გამოდგა. ოლიმპიურმა ჩემპიონმა გ. კულაკოვამ ყველას აჯობა 5 კილომეტრზე რბოლაში (15.17), სხვა ქალაქში გამართულ შეჯიბრებაში კი ამ მანძილზე გაიმარჯვა ნ. ბალდიჩევამ — 16.09. 10 კილომეტრზე ერთ რბოლაში საუკეთესო იყო ვ. როჩევი (27.10), ხოლო მეორეში — ფინელი ი. მიეტო — 25.40 (ი. სკობოვმა III ადგილი დაიკავა — 26.03). „მფრინავ მოთხილამურეთა" შეჯიბრებაში ბადალი არ ჰყავდა ა. ჟევლანოვს — 216,1 ქულა (ნახტომები — 63,5 და 65,5 მ).

ახალი ამბავი-73

მხოლოდ ტელეგრაფის შედეგები...

სსრ კავშირის ფრენბურთელ ვაჟთა ჩემპიონატი.

7 მარტი.

გლაზოვი. „ავტომობილისტი" (ლენინგრადი) — „ბურევესტნიკი" (ხარკოვი) 3:0, „რადიოტექნიკი" (რიგა) — „კალევი" (მაარდუ) 3:1.

ჩელიაბინსკი. „ზვეზდა" (ვოროშილოვგრადი) — ცსკა 1:3, ბაუმანის სახელობის უმაღლესი ტექნიკური სასწავლებელი (მოსკოვი) — „დოროჟნიკი" (ალმა-ათა) 2:3, ასკ (დონის როსტოვი) — „ავტომობილისტი" (დნეპროპეტროვსკი) 1:3.

ახალი ამოცანების გადასაჭრელად

მოსკოვში, ჟურნალისტის ცენტრალურ სახლში, ორ დღეს მიმდინარეობდა სპორტულ ჟურნალისტთა საკავშირო ფედერაციის საანგარიშო-საარჩევნო პლენუმი.

საანგარიშო მოხსენებით გამოვიდა საკავშირო ფედერაციის თავმჯდომარე, ჟურნალ „ოგონიოკის" მთავარი რედაქტორი, მწერალი ა. სოფრონოვი.

მომხსენებელმა და კამათის მონაწილეებმა ლ. გორიანოვმა (რსფსრ-ს სპორტულ ჟურნალისტთა ფედერაციის თავმჯდომარე), ბ. ფედოსოვმა (მოსკოვის სპორტულ ჟურნალისტთა ფედერაციის თავმჯდომარე), ნ. პროკოპოვიჩმა (გაზეთი „ფიზკულტურნიკ ბელორუსიი"), ვ. დმიტრუკმა (უკრაინის ფედერაციის თავმჯდომარე), ვ. ტრუშკოვმა (საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტი), ს. ტურებეკოვმა (ყაზახეთის გაზეთ „სპორტის" რედაქტორი), ა. ლიტვაიტისმა (ლიტვის გაზეთ „სპორტის" რედაქტორი) და სხვებმა ილაპარაკეს საბჭოთა სპორტული პრესის წინაშე დასმული ამოცანების განხორციელების გზებზე, საბჭოთა სპორტსმენთა კომუნისტური სულისკვეთებით აღზრდის მეთოდებზე, სპორტულ თემაზე დაბეჭდილი მასალების ხარისხსა და მიმართულებაზე. კამათის მონაწილეებმა დიდი ყურადღება დაუთმეს მშდ ახალი კომპლექსის პროპაგანდასა და პოპულარიზაციას.

ითქვა, რომ ზოგიერთი გაზეთი და ჟურნალი თავის ფურცლებზე პროპაგანდას უწევს საბჭოთა სპორტისთვის ისეთ მიუღებელ გასართობებს, როგორიცაა ბრიჯი და ქალების ფეხბურთი. არის შემთხვევები, როცა პრესაში ზომაზე მეტი მასალა იბეჭდება ფეხბურთზე, ჰოკეიზე, ჭადრაკზე, ხოლო ამით სხვა სპორტული სახეობები იჩრდილება.

პლენუმმა დაავალა ფედერაციის პრეზიდიუმს აქტიურად იბრძოლოს შეჯიბრებებზე ჟურნალისტებისთვის ნორმალური სამუშაო პირობების შესაქმნელად.

პლენუმმა აირჩია ფედერაციის ახალი შემადგენლობა, რომელშიც შევიდნენ ყველა მოკავშირე რესპუბლიკის სპორტულ ჟურნალისტთა ფედერაციების წარმომადგენლები. თავმჯდომარედ კვლავ არჩეულია ა. სოფრონოვი, მოადგილეებად — ნ. კისელიოვი („სოვეტსკი სპორტი"), ვ. დმიტრუკი, ბ. ფედოსოვი და მ. შიშიგინი (გამომცემლობა „ფიზკულტურა ი სპორტის" დირექტორი).

პლენუმზე ვრცელი სიტყვა წარმოთქვა ფიზკულტურისა და სპორტის საკავშირო კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილემ ვ. კოვალმა.

ზ. ჯაფარიძე.

მოსკოვი. (ჩვენი სპეც. კორ.).

პროფკავშირული სპორტის ახალი მიჯნები

საქტაგი მოსკოვიდან

— პროფკავშირების ფიზკულტურელებსა და სპორტსმენებს თავიანთ მთავარ ამოცანად მიაჩნდათ და მიაჩნიათ მთელი საბჭოთა ხალხის მხარდამხარ სიარული, სახალხო-სამეურნეო გეგმების შესრულებისთვის მებრძოლთა პირველ რიგებში დგომა, შრომისადმი კომუნისტური დამოკიდებულების გამოჩენა, წარმატებით სწავლა, — თქვა საანგარიშო მოხსენებაში პროფკავშირთა ნებაყოფლობითი სპორტსაზოგადოებების საკავშირო საბჭოს თავმჯდომარემ ნ. რიაშენცევმა პროფკავშირთა ნებაყოფლობით სპორტსაზოგადოებათა IV საკავშირო კონფერენციაზე, რომელიც მოსკოვში ჩატარდა 5-6 მარტს.

მოსკოვის ლიხაჩოვის სახელობის ავტოქარხნის, ლენინგრადის კიროვის სახელობის ქარხნის, „ზაპოროჟსტალის", ტაშკენტის ჩკალოვის სახელობის საავიაციო ქარხნის, თბილისის ტრამვაი-ტროლეიბუსის სამმართველოს სპორტული კლუბების, მრავალი მეურნეობის, კოლმეურნეობისა და საბჭოთა მეურნეობის ათასობით ფიზკულტურელი წარმოების მოწინავეა, აქტიურად მონაწილეობს სოციალისტურ შეჯიბრებაში და მაღალ საწარმოო მაჩვენებლებს აღწევს.

საკავშირო საბჭო აერთიანებს პროფკავშირთა 30 სპორტულ საზოგადოებას, რომლებშიც სადღეისოდ 26 მილიონი ფიზკულტურელია. პროფკავშირულ-ფიზკულტურული მოძრაობის მთავარი რგოლი ფიზიკური კულტურის კოლექტივია. წინა საკავშირო კონფერენციიდან გასულ ოთხ წელიწადში ამ კოლექტივების რიცხვი 3 ათასით გაიზარდა და ახლა 106 ათასს შეადგენს. ყოველ წელიწადს ფართოვდება მატერიალური ბაზა ფიზკულტურის კოლექტივებისა, რომლებშიც სსრ კავშირის შექმნის 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი საკავშირო მასობრივი შეჯიბრების დროს სამმა მილიონმა კაცმა ჩააბარა მშდ კომპლექსის ნორმატივები.

ახლა 76 ათას საწარმოსა და დაწესებულებაში საწარმოო ტანვარჯიშს 14 მილიონამდე მშრომელი მისდევს.

მომხსენებელმაც და კამათის მონაწილეებმაც აღნიშნეს პროფკავშირელ სპორტსმენთა წარმატებები საერთაშორისო სარბიელზე, თქვეს, რომ მათს წილად მოდის მარშან საბჭოთა ათლეტების მიერ მოპოვებული მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონთა ტიტულების ნახევარი, აღნიშნეს სპორტსაზოგადოებათა საბჭოების კარგი გამოცდილება მშრომელთა გამაჯანსაღებელი დასვენების მოწყობაში, მასობრივი ფიზკულტურის განვითარებაში. ამავე დროს, მათ დიდი ყურადღება დაუთმეს ჯერ კიდევ არსებულ სერიოზულ ნაკლოვანებებსაც.

პროფკავშირთა სპორტულ საზოგადოებებში მომუშავეთა 40 პროცენტზე მეტს სპეციალური განათლება არა აქვს. განსაკუთრებით ცუდადაა საქმე სასოფლო საზოგადოებებში, სადაც მომუშავეთა მხოლოდ მეხუთედს აქვს დამთავრებული ფიზკულტურული სასწავლებლები.

მანქანათმშენებლობის, ქვანახშირის მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის საწარმოთა და პროფკავშირულ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელები დაუსაბუთებლად აუქმებენ საწარმოო ტანვარჯიშის მეთოდისტთა შტატს. ფიზკულტურული პაუზების ორგანიზაციის პრობლემებს იშვიათად განიხილავენ საფაბრიკო-საქარხნო კომიტეტის სხდომებზე, საამქრო კრებებზე, სპორტსაზოგადოებათა საბჭოების პრეზიდიუმის სხდომებზე.

სასოფლო კოლექტივებს საქალაქო ორგანიზაციები საშეფო დახმარებას იშვიათად, ეპიზოდურად უწევენ. ბევრ სპორტსაზოგადოებაში ცუდადაა დაყენებული სოციალისტური შეჯიბრების საქმე. ყველგან ვერ აფასებენ მშდ ახალი კომპლექსის როლსა და მნიშვნელობას. ნელი ტემპით იქმნება საწარმოებში მშდ კომპლექსის სასწავლო ჯგუფები, მუშა-მოსამსახურეებს, მოსწავლე ახალგაზრდებს აქტიურად ვერ აბამენ ახალი კომპლექსის ნორმატივების მზადებასა და ჩაბარებაში. „დაუგავაში", „ენბეკში", „კოლოსში", „ლოკომოტივში", „უროჟაიში" (რსფსრ) ფიზკულტურელთა რიცხვი შემცირდა.

ბევრი ნაკლია სპორტსმენთა აღმზრდელობით მუშაობაში. ძალიან ნელი ტემპით მიდის წინ „ვარსკვლავური სენის" აღმოფხვრა, სპორტსმენთა გადაბირების მავნე პრაქტიკა. ყოველთვის თავის დროზე და პრინციპულად ვერ მიმართავენ სათანადო ზომებს დისციპლინისა და სპორტული რეჟიმის დამრღვევთა წინააღმდეგ.

კონფერენციის მონაწილეებმა მიიღეს გადაწყვეტილება, რომლითაც განისაზღვრა მომავლის ამოცანები და დაისახა კონკრეტული ღონისძიებები ნაკლოვანებათა აღმოფხვრისთვის. კერძოდ, 1973 წელს ჩატარდება საწარმოო ტანვარჯიშის საკავშირო დათვალიერება. უახლოეს ოთხ წელიწადში ფიზკულტურის უმაღლეს სასწავლებლებსა და ტექნიკუმებში გაიგზავნება 10 ათასამდე ახალგაზრდა სოფლის მშრომელი. პროფკავშირთა ნებაყოფლობითი სპორტსაზოგადოებების საკავშირო საბჭოსთან შეიქმნება სოფლად მუშაობის საშეფო კომისია.

კონფერენციამ აირჩია პროფკავშირთა სპორტსაზოგადოებების საკავშირო საბჭოს ახალი შემადგენლობა. საბჭოს თავმჯდომარედ არჩეულია ნ. რიაშენცევი.

თბილისის ჩემპიონის სახელისთვის

ქალთა ტურნირის II ტურში მეორე გამარჯვება იზეიმეს საქართველოს ჩემპიონმა, ოსტატმა თ. ხუგაშვილმა, ქ. გაჩეჩილაძემ და თ. კაჭარავამ. პირველმა მოუგო მ. ლოლიშვილს, მეორემ — ლ. თანდაშვილს, მესამემ კი ნ. ხუმულურს.

პირველი ქულა ჩაიწერეს მ. ვაჩეიშვილმა (მოუგო ლ. ზარებაშვილს), ლ. ჯგლიაშვილმა (ნ. გურიელს), ნ. მელაშვილმა (აჯობა თავის დას ქეთევანს), მ. ჩიბურდანიძემ (ს. ცერცვაძეს), ნ. ჩხაიძემ (დ. ქობალიას) და მ. წერეთელმა (ქ. ვეგიძეს).

იმ დღეს გაიმარჯვეს, აგრეთვე, რ. ვეგიძემ — ნ. იოსელიანთან და ნ. ჩიქობავამ — საერთაშორისო ოსტატ ა. ჩაიკოვსკაიასთან.

ყაიმით დამთავრდა შეხვედრები: ე. ბამინურიძე — ნ. კარტაშიანი, ლ. ბელოზიოროვა — მ. ხანთაძე, მ. კალანდაძე — მ. მამისთვალოვა, ს. კალანდარიშვილი — ც. კახაბრიშვილი.

ოსტატ ც. კობაიძისა და ლ. კოროშინაძის პარტია გადაიდო.

ორი ტურის შემდეგ ხუგაშვილს, გაჩეჩილაძესა და კაჭარავას 2-2 ქულა აქვთ, ბელოზიოროვას, რ. ვეგიძეს, კალანდარიშვილს, კახაბრიშვილს, ხანთაძეს და ჩიქობავას — 1,5-1,5.

ვაჟთა ტურნირს დაემატა ორი მონაწილე — პირველთანრიგოსნები გ. ხაილენკო (№ 1) და ზ. სტურუა (№ 18). სხვა ნომრები სატურნირო ცხრილში შეიცვალა: № 1 გახდა № 2, № 3 — № 4 და ა. შ. I ტურის პარტია ხაილენკო — სტურუა გადადებული შეხვედრების დამთავრების დღეს გათამაშდება.

II ტურში გ. მაჭარაშვილმა მოუგო ოსტატ ქალს ნ. ალექსანდრიას, ს. კიკილაშვილმა — დ. გურგენიძეს, გ. ზაიჩიკმა — თბილისის მოსწავლეთა ჩემპიონ ი. ეფიმოვს, ე. მიქაელიანმა — მ. ჭიპაშვილს და ე. აფრიდონიძემ — სტურუას. ყაიმით დამთავრდა შეხვედრები: ხაილენკო — ე. კუჩნიანი და ზ. აზმაიფარაშვილი — ზ. ბურჭულაძე.

ორი პარტია გადაიდო.

III ტურში კვლავ გაიმარჯვა მაჭარაშვილმა, რომელმაც თ. ხანთაძეს სძლია. გურგენიძე დამარცხდა ხაილენკოსთან, ბურჭულაძე — ვ. მაქარიანთან, აფრიდონიძე — ჭიპაშვილთან. ოთხი პარტია გადაიდო, ხოლო მიქაელიან — ალექსანდრიას პარტია არ შედგა.

3 ტურის შემდეგ მაჭარაშვილს 3 ქულა აქვს, ხაილენკოსა და მიქაელიანს — 1,5-1,5 ქულა და თითო გამოტოვებული პარტია, ბურჭულაძეს — 1,5 ქულა.

თ. ნინოშვილი.

ტალი — 9 (1)

ტალინი, 8 მარტი. აქ მიმდინარე საერთაშორისო საჭადრაკო ტურნირის XI ტურში ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო იყო ი. ბალაშოვ — პ. კერესის (ორივე — სსრ კავშირი) შეხვედრა. ბალაშოვმა პარტიის დასაწყისშივე ხელთ იგდო ინიციატივა. შავებს დიდხანს უხდებოდათ მუქარის მოგერიება. ბოლოს და ბოლოს თეთრებმა მიზანს მიაღწიეს მეფეზე პირდაპირი იერიშის მიტანით — მე-40 სვლაზე კერესმა თავი დამარცხებულად ცნო.

დამაჯერებლად ითამაშა შვედმა დიდოსტატმა უ. ანდერსონმა ტურნირის ლიდერის მ. ტალის (სსრ კავშირი) წინააღმდეგ. დებიუტში მან პატარა უპირატესობა მოიპოვა და მეტოქე აიძულა დაცვა ზუსტად წარემართა. მსოფლიოს ექს-ჩემპიონმა ამოცანას თავი კარგად გაართვა და მოწინააღმდეგეებმა ქულა გაიყვეს.

ბ. სპასკი (სსრ კავშირი) და ი. ტიმანი (ჰოლანდია) საკონტროლო დროის გასვლამდე დაზავდნენ.

დანარჩენი პარტიები გადაიდო. უპირატესობა აქვთ: ჰ. კიარნერს — ი. ნეისთან (ორივე — სსრ კავშირი), ი. პშიბლს (ჩეხოსლოვაკია) — ა. რიტოვთან (სსრ კავშირი), ლ. პოპოვს (ბულგარეთი) — ა. სეიდისთან (აშშ) და ლ. პოლუგაევსკის (სსრ კავშირი) — ჰ. პფლეგერთან (გფრ).

ზედმეტი პაიკის მიუხედავად, ჰ. ვესტერინენის (ფინეთი) პარტია დ. ბრონშტეინთან (სსრ კავშირი) ალბათ ყაიმით დამთავრდება.

XII ტურში ბრონშტეინმა შესანიშნავად ითამაშა ტიმანის წინააღმდეგ. ლაზიერების ადრე გაცვლის შემდეგაც მას უკეთესი პოზიცია ჰქონდა. ტიმანმა გაცვლების სერიით სცადა დაძაბულობის შენელება, მაგრამ ამაოდ. გაიმარჯვა ბრონშტეინმა.

შამათის გარდუვალობის გამო პშიბლმა პფლეგერთან პარტიაში თავი დამარცხებულად ცნო. წარუმატებლად ითამაშა ვესტერინენმა. იგი მეტისმეტი აზარტით უტევდა სეიდის და ბოლოს დანებება მოუხდა.

შეუპოვარი და ხანგრძლივი ბრძოლის შემდეგ დაზავდნენ სპასკი და ანდერსონი. ყაიმით დამთავრდა, აგრეთვე, რიტოვ — ბალაშოვისა და ნეი — პოლუგაევსკის პარტიები.

გადადებულ პარტიებში ტალს უპირატესობა აქვს კერესთან, პოპოვს — კიარნერთან.

12 ტურის შემდეგ ტალს 9 ქულა და 1 გადადებული პარტია აქვს, სპასკის — 8 ქულა, პოლუგაევსკის — 7,5 ქულა და 1 გადადებული პარტია, ბრონშტეინს — 7 ქულა და 1 გადადებული პარტია, კერესს, ბალაშოვს — 6,5-6,5 ქულა, პფლეგერს — 6 ქულა და 2 გადადებული პარტია.

8 მარტს მიეძღვნა

თბილისში, საქართველოს ხელოვნების მუშაკთა სახლის პ. კობახიძის სახელობის საჭადრაკო კლუბში 8 მარტისადმი მიძღვნილი საღამო ჩატარდა.

8 მარტის ისტორიაზე და მოჭადრაკე ქალთა წარმატებებზე ილაპარაკა კლუბის საბჭოს თავმჯდომარემ, რესპუბლიკის დამსახურებულმა მასწავლებელმა ი. თოდუამ.

დიდი ინტერესი გამოიწვია საჭადრაკო ვიქტორინამ თემაზე „ვერა მენჩიკი — ნონა გაფრინდაშვილი".

დამსახურებულმა სპორტის ოსტატმა ელისო კაკაბაძემ ერთდროული თამაშის სეანსი ჩაატარა 12 დაფაზე. მან 7 პარტია მოიგო, 1 ყაიმით დაამთავრა (რ. მაჭრაძესთან) და 4 წააგო (ნ. კიკვაძესთან, ჯ. კარგადაევთან, ჯ. კობაჩევთან, ლ. მხჩიანთან).

ი. თოდრია.

მსოფლიო რეკორდები

სროლა

1973 წლის
10 მარტისთვის

სახეობა	შედეგი	რეკორდსმენი	დამყარების წელი
		ქალები	
მცირეკალიბრიანი შაშხანა 50 მ			
სტანდარტი 3×20	577	მ. მაზიჩი (იუგოსლავია)	1971
	577	თ. რატნიკოვა (სსრ კავშირი)	1971
	1717	სსრ კავშირის ნაკრები	1971
წოლელა 60 გასრ.	598	ე. როლინსკა (პოლონეთი)	1971
	1780	პოლონეთის ნაკრები	1971
პნევმატური შაშხანა			
40 გასროლა	382	მ. რისტერერი (გფრ)	1969
	1118	პოლონეთის ნაკრები	1972
მცირეკალიბრიანი პისტოლეტი			
60 გასროლა	583	ლ. ნისკოვა (სსრ კავშირი)	1971
	583	ნ. სტოლიაროვა (სსრ კავშირი)	1971
	1741	სსრ კავშირის ნაკრები	1971
პნევმატური პისტ.			
40 გასროლა	379	ნ. სტოლიაროვა (სსრ კავშირი)	1969
	1125	სსრ კავშირის ნაკრები	1972
		ვაჟები	
არმიული შაშხანა			
სტანდარტი 3×20	565	გ. მელნიკი (სსრ კავშირი)	1969
	566	ლ. ფოსტერი (აშშ)	1970
	2227	სსრ კავშირის ნაკრები	1969
ნებისმიერი შაშ.			
სტანდარტი 3×40	1157	ჯ. ანდერსონი (აშშ)	1968
	4602	აშშ-ს ნაკრები	1966
წოლელა 40 გასრ.	400	რ. პოიერი (ჩეხოსლოვაკია)	1971
	1583	სსრ კავშირის ნაკრები	1966
ჩოქელა 40 გასრ.	392	ვ. კორნევი (სსრ კავშირი)	1969
	1554	სსრ კავშირის ნაკრები	1969
დგომელა 40 გასრ.	379	ლ. უიგერი (აშშ)	1972
	1478	აშშ-ს ნაკრები	1966
მცირეკალიბრიანი შაშხანა			
სტანდარტი 3×20	579	ჯ. რაიტერი (აშშ)	1970
	2277	სსრ კავშირის ნაკრები	1965
	2277	გფრ-ის ნაკრები	1969
სტანდარტი 3×40	1166	ჯ. რაიტერი (აშშ)	1972
	4632	სსრ კავშირის ნაკრები	1963
წოლელა 40 გასრ.	400	ი. კურკა (ჩეხოსლოვაკია)	1969
	400	ი. ვაიგელი (ავსტრია)	1969
	400	ვ. პარხიმოვიჩი (სსრ კავშირი)	1971
	1587	აშშ-ს ნაკრები	1966
	1587	ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები	1969
ჩოქელა 40 გასრ.	396	ბ. კლინგნერი (გფრ)	1968
	1557	სსრ კავშირის ნაკრები	1960
დგომელა 40 გასრ.	381	ჯ. რაიტერი (აშშ)	1972
	1494	სსრ კავშირის ნაკრები	1969
წოლელა 60 გასრ.	599	ლი ხო ჯუნი (კსდრ)	1972
	2380	რუმინეთის ნაკრები	1969
	2380	ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები	1969
„გაქცეული ტახი" ნორმალური სისწრაფე			
60 გასრ.	569	ი. ჟელეზნიაკი (სსრ კავშირი)	1972
40 გასრ.	1439	სსრ კავშირის ნაკრები	1970
ცვალებადი სისწრაფე			
20+20 გასრ.	380	ჰ. ჰორდი (შვეცია)	1970
	1478	შვეციის ნაკრები	1970
პნევმატური შაშხანა			
40 გასრ.	387	ჰ. კუსტერმანი (გფრ)	1970
	387	ვ. რასკოვალოვი (სსრ კავშირი)	1971
	387	ვ. პარხიმოვიჩი (სსრ კავშირი)	1971
	1524	სსრ კავშირის ნაკრები	1970
მცირეკალიბრიანი პისტ.			
50 მ. 60 გასრ.	572	გ. კოსიხი (სსრ კავშირი)	1969
	2239	სსრ კავშირის ნაკრები	1969
25 მ. 60 გასრ.	593	ჯ. ლივერძანი (იტალია)	1970
	2366	ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები	1970
სილუეტებზე 60 გასრ.	582	ლ. ფალტა (ჩეხოსლოვაკია)	1969
	2276	ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები	1969
	2276	აშშ-ს ნაკრები	1970
რევოლვერ-პისტოლეტი			
30+30 გასრ.	597	თ. სმითი (აშშ)	1963
	2353	აშშ-ს ნაკრები	1971
პნევმატური პისტ.			
40 გასრ.	387	ვ. კოშოხონოვი (სსრ კავშირი)	1969
	387	ვ. სტოლიპინი (სსრ კავშირი)	1971
	1517	სსრ კავშირის ნაკრები	1972
60 გასრ.	568	ი. დენისიუკი (სსრ კავშირი)	1970

სატენდო სროლა

სახეობა	შედეგი	რეკორდსმენი	დამყარების წელი
		ქალები	
მრგვალი სტენდი			
150 სამიზნეზე	147	ლ. კორჩინსკაია (სსრ კავშირი)	1970
თხრილიდან			
150 სამიზნეზე	143	ე. ფონ ზოლდენი (გფრ)	1969
		ვაჟები	
მრგვალი სტენდი			
200 სამიზნეზე	200	ე. პეტროვი (სსრ კავშირი)	1970
	200	ი. ცურანოვი (სსრ კავშირი)	1971
600 სამიზნეზე	587	ჩეხოსლოვაკიის ნაკრები	1969
	587	სსრ კავშირის ნაკრები	1970
თხრილიდან			
200 სამიზნეზე	199	ა. სკალცონე (იტალია)	1972
600 სამიზნეზე	579	აშშ-ს ნაკრები	1970

1:0 და 1:1

ლესელიძე, 8 მარტი. შავი ზღვის პირას საწვრთნელ შეკრებაზე მყოფმა თბილისის „დინამოს" ფეხბურთელებმა გუშინ აქ ბოლო საკონტროლო მატჩი ჩაატარეს მოსკოვის „ტორპედოსთან".

საინტერესო ბრძოლა მოიგეს თბილისელებმა — 1:0. ეს გოლი შესვენებამდე გაიტანა გ. ნოდიამ: ერთ-ერთ მომენტში მოსკოველთა მეკარე ბანიკოვმა გაჭირვებით მოიგერია ლ. ნოდიას დარტყმული ბურთი, მას მიუსწრო ყიფიანმა, გადააწოდა გ. ნოდიას და ანგარიშიც გაიხსნა.

თბილისის „დინამო" ასეთი შემადგენლობით თამაშობდა: გოგია, ძოძუაშვილი, ხურცილავა, ებრალიძე, პატრიაშვილი, გავაშელი, ასათიანი, მ. მაჩაიძე, ყიფიანი, გ. ნოდია, ლ. ნოდია (კუტივაძე).

იმავე სტადიონზე დღეს ერთმანეთს შეხვდნენ ქუთაისის „ტორპედო" და დნეპროპეტროვსკის „დნეპრი". ქუთაისელებმა კარგი შთაბეჭდილება დატოვეს. მართალია, დაწინაურდნენ დნეპროპეტროვსკელები (პორკუიანი), მაგრამ ხერხაძემ შეძლო თანაფარდობის აღდგენა — 1:1.

ქუთაისელთა შემადგენლობაში თამაშობდნენ: ბერიძე, ბუძიშვილი, ფრიდმანი, წვერავა, ჭოხონელიძე, მაზიაშვილი, ოქროპირაშვილი, ჩახუნაშვილი, ფუტკვენიძე, ცირეკიძე, ხერხაძე.

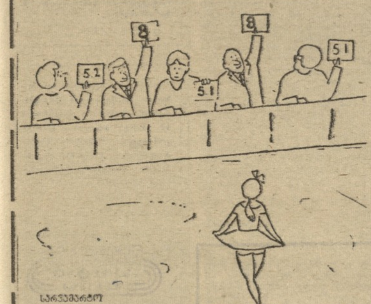

სარვამარტო შეფასება.
ა. ერაძის ნახატი.

მხიარული [illegible]

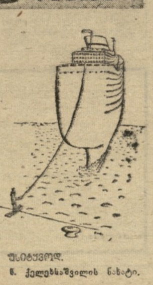

უსიტყვოდ.
ნ. ქელეხსაშვილის ნახატი.

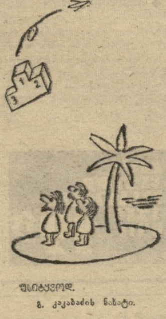

უსიტყვოდ.
გ. კაკაბაძის ნახატი.

ევროპული ტურნირები

„დინამო" (კიევი) — „რეალი" (მადრიდი)

7 მარტს ოდესის „ჩერნომორეცის" სტადიონზე გაიმართა ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშების პირველი მეოთხედფინალური მატჩი კიევის „დინამოსა" და მადრიდის „რეალს" შორის.

ბრძოლა პირველივე წუთებიდან უკიდურესად დაიძაბა. ინიციატივა, უდავოდ, კიეველთა მხარეს იყო: მათ მეტოქის კარის აღების არაერთი შესაძლებლობა ჰქონდათ, მაგრამ გადამწყვეტ მომენტებში უსუსტობას იჩენდნენ. ამასთან, რამდენიმეჯერ საუკეთესოდ ითამაშა „რეალის" მეკარემ გარსია რემონმა.

ესპანელ ფეხბურთელთა შორის განსაკუთრებით გამოირჩეოდნენ ნახევარმცველები ზოკო და პირი, რომლებიც ძალიან ნაყოფიერად მოქმედებდნენ მინდვრის შუაგულში.

შესვენების შემდეგ დინამოელებს კვლავ ჰქონდათ ანგარიშის გახსნის შესაძლებლობანი. კერძოდ, მუნტიანისა და პუზაჩის დარტყმული ბურთები ძელს მოხვდა.

90 წუთმა ისე განვლო, რომ კარი არ აღებულა — 0:0. მოწინააღმდეგეები განმეორებით მატჩში 21 მარტს შეხვდებიან ერთმანეთს მადრიდში.

გუნდებმა ასეთი შემადგენლობებით ითამაშეს: „დინამო" — სამოხინი, ლამინი, ფომენკო, დოლცენკო, რეშკო, ტროშკინი, მუნტიანი, პუზაჩი, კოლოტოვი, ვერემეევი, ბლოხინი (სემიონოვი); „რეალი" — გარსია რემონი, ხოსე ლუისი, ტოურანიო (ვერდუგო), გრანდე, ბენიტო, ზოკო, ამანსიო, პირი, სანტილიანა, ველასკესი, აგილარი (გონსალესი).

70 ათასი მაყურებელი დაესწრო ტურინში ადგილობრივი „იუვენტუსისა" და უნგრეთის „უიპეშტ დოჟას" შეხვედრას. მატჩი ფრედ დამთავრდა — 0:0.

ყოველგვარ მოლოდინს გადააჭარბა ანგარიშმა ამსტერდამის „აიაქსისა" და მიუნხენის „ბაიერნის" შეხვედრაში, რომელიც ამსტერდამში შედგა: მასპინძლებმა დასავლეთგერმანელ ფეხბურთელთა კარში ოთხი „მშრალი" ბურთი გაიტანეს, თანაც, ყველა მეორე ტაიმში. 53-ე წუთზე ანგარიში გახსნა ჰაანმა, შემდეგ, 68-ე წუთზე, ზედიზედ ორი ბურთი გაიტანეს მურენმა და ჰაანმა, ხოლო ბოლო, 90-ე წუთზე კრუიფმა კიდევ ერთხელ აიძულა მეტოქე ცენტრიდან დაეწყო თამაში. ისიც უნდა ითქვას, რომ გერმანელებს ვერც გფრ-ის ნაკრების კაპიტანმა ბეკენბაუერმა უშველა და ვერც ევროპის საუკეთესო ბომბარდირმა მიულერმა, რომელიც მინდვრიდან უგოლოდ იშვიათად გადის.

ტრნავაში (ჩეხოსლოვაკია) ადგილობრივმა „სპარტაკმა" ანგარიშით 1:0 დაამარცხა ინგლისის „დერბი ქაუნთი".

თასების მფლობელთა თასის გათამაშებაში ინგლისის „ლიდს იუნაიტედმა" სასტიკად დაამარცხა ბუქარესტის „რაპიდი" — 5:0.

ედინბურგში ერთმანეთს შეხვდნენ ადგილობრივი „ჰიბერნიენი" და სპლიტის „ჰაიდუკი" (იუგოსლავია). გაიმარჯვეს შოტლანდიელებმა — 4:2.

გელზენკირხენში (გფრ) ადგილობრივმა „შალკე-04"-მა დაძაბულ ბრძოლაში სძლია პრაღის „სპარტას" — 2:1.

გაიმართა, აგრეთვე, უეფა-ს თასის გათამაშების მეოთხედფინალური მატჩები. ლონდონის „ტოტენჰემ ჰოტსპურმა" ანგარიშით 1:0 მოუგო სეტუბალის „ვიტორიას" (პორტუგალია), ხოლო ლივერპულში ამავე სახელწოდების ადგილობრივმა გუნდმა დრეზდენის „დინამოს" აჯობა — 2:0.

დასავლეთ გერმანიის ორი გუნდის — „კაიზერსლაუტერნისა" და „ბორუსიის" (მენხენგლადბახი) შეხვედრა დამთავრდა „ბორუსიის" გამარჯვებით — 2:1.

თბილისელთათვის ცნობილმა ჰოლანდიის „ტვენტემ" (ენსხედე), რომელიც ჩვენი გუნდის მეტოქე იყო ამ ტურნირში, მარცხი იწვნია იუგოსლავიის დედაქალაქში „ოფკ ბელგრადთან" — 2:3.

23 მარტს შვეიცარიაში მოეწყობა ევროპული ტურნირების შემდგომი ეტაპის კენჭისყრა.

ვადები დადგინდა

რომი. დადგინდა ჭაბუკთა შორის ევროპის არაოფიციალური ჩემპიონატის — უეფა-ს ტურნირის ჩატარების ვადები.

გათამაშება გაიმართება 31 მაისიდან 10 ივნისამდე იტალიის ქალაქების სტადიონებზე და მიეძღვნება ამ ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაციის შექმნის 75 წლისთავს.

ოთხ წინასწარ ჯგუფში შეჯიბრებები 4 ივნისს დამთავრდება. ნახევარფინალები გაიმართება 7 ივნისს, ხოლო ფინალი და შეხვედრა III ადგილისთვის — 10 ივნისს. ფინალური მატჩი ფლორენციაში მოეწყობა.

მინდორზე ჭაბუკები არიან

8 მარტს დაიწყო საქართველოს პირველობა ჭაბუკთა შორის. მოგვყავს I ტურის შეხვედრათა შედეგები:

მწვრთნელთა სკოლა (თბილისი) — ახალგაზრდული საფეხბურთო სკოლა (თელავი) 1:2, „დილა" (გორი) — ახალგ. საფეხბ. სკოლა (თბილისი) 0:0, „გურია" (ლანჩხუთი) — „განთიადი" (თბილისი) 2:1, განათლების განყოფილება (თბილისი) — „კოლხეთი" (ფოთი) 3:0, „ტორპედო" (ქუთაისი) — „მეტალურგი" (რუსთავი) 3:0, ახალგ. საფეხბ. სკოლა (გაგრა) — „დინამო" (თბილისი) 0:0, „სპორტინტერნატი" (თბილისი) — „დინამო" (სოხუმი) 2:0, „ავაზა" (თბილისი) — „ლოკომოტივი" (სამტრედია) 1:1, „მერცხალი" (მახარაძე) — „დინამო" (ბათუმი) 1:1.

ოთხივე გუნდი ფინალში გავიდა

ჩემპიონთა თასზე

ქალები: ტტტ (რიგა) — „სპარტა" (პრაღა) 88 : 61

ვაჟები: ცსკა (მოსკოვი) — „ცრვენა ზვეზდა" (ბელგრადი) 100 : 83

თასების მფლობელთა თასზე

ქალები: „სპარტაკი" (ლენინგრადი) — „ცრვენა ზვეზდა" (ბელგრადი) 116 : 71

ვაჟები: „ხუვენტუდი" (ბადალონა) — „სპარტაკი" (ლენინგრადი) 54 : 57

გაიმართა კალათბურთელთა ევროპული ტურნირების მორიგი ნახევარფინალური მატჩები.

ჩემპიონთა თასი

რიგაში ადგილობრივმა ტტტ-მ მეორე მატჩიც მოუგო ჩეხოსლოვაკიის „სპარტას" — 88:61 (44:31). ესტონელი კალათბურთელი ქალები მეცამეტედ ითამაშებენ თასის ფინალში. მათი მეტოქე იქნება საფრანგეთის ჩემპიონი — კლერმონ-ფერანის უნივერსიტეტის გუნდი. ფრანგებმა განმეორებითი ნახევარფინალური მატჩი ანგარიშით 54:60 (31:32) წააგეს იტალიურ ჯეას-თან, მაგრამ შვიდქულიანი სხვაობით პირველი თამაშის მოგებამ ფინალში ფრანგები გაიყვანა.

მოსკოვში ერთმანეთს შეხვდნენ სსრ კავშირისა და იუგოსლავიის ვაჟთა გუნდები. ცსკა-მ დიდი ანგარიშით მოუგო ბელგრადის „ცრვენა ზვეზდას" — 100:83 (49:40). არმიელთა შორის ყველაზე შედეგიანები იყვნენ ს. ბელოვი (22 ქულა) და ჟარმუხამედოვი (21).

ფინალურ მატჩს ცსკა ჩაატარებს 22 მარტს ლიეჟში. იგი შეხვდება ვარეზეს „ინისს", რომელმაც განმეორებით ნახევარფინალურ მატჩში თანამემამულეებს — მილანის „ხიმენტალის" კალათბურთელებს აჯობა — 115:110 (59:42).

თასების მფლობელთა თასი

გათამაშების ფინალში გავიდა ლენინგრადის „სპარტაკის" ქალთა კოლექტივი, რომელმაც დაამარცხა ბელგრადის „ცრვენა ზვეზდა" — 116:71 (54:26).

ზ. კობზევამ თავის გუნდს 28 ქულა შესძინა. იუგოსლაველთა შორის სნაიპერული სროლით თავი გამოიჩინა ს. ზორიჩმა — 20 ქულა.

ნევისპირელები ფინალში პრაღის „სლავიას" შეხვდებიან.

ფინალში გავიდნენ ლენინგრადის „სპარტაკის" ვაჟებიც: ბადალონაში (ესპანეთი) მათ დაამარცხეს „ხუვენტუდი" — 57:54 (28:22).

ა. ბელოვმა თავის კოლექტივს 16 ქულა შესძინა.

„სპარტაკი" ფინალში ითამაშებს სპლიტის (იუგოსლავია) „იუგოპლასტიკასთან", რომელმაც განმეორებითი ნახევარფინალური მატჩი წააგო მილანის „მობილკუატროსთან" (70:82), მაგრამ პირველ თამაშში 15-ქულიანი უპირატესობით აჯობა მეტოქეს.

სსრ კავშირის პირველობა

„ა" ჯგ. I ჯგუფი

თამამად, სწრაფად, გაშლილი ფრონტით

საინტერესო ბრძოლა გაჩაღდა თბილისის „ბურევესტნიკისა" და ვილნიუსის „სტატიბას" პირველ მატჩში, რომელიც 8 მარტს ლენინის სახელობის სპორტდარბაზში გაიმართა. ლიტველმა კალათბურთელებმა შეხვედრა ნელ ტემპში დაიწყეს და ინიციატივა მასპინძლებმა ჩაიბარეს. დაახლოებით მე-6 წუთიდან „ბურევესტნიკი" დაწინაურდა და უპირატესობა შესვენებამდე შეინარჩუნა — 39:32.

მეორე ტაიმში „სტატიბამ" სცადა წონასწორობის აღდგენა, მაგრამ მის ეპიზოდურ კონტრშეტევებს შედეგი არ მოჰყოლია. თბილისელი კალათბურთელები უფრო გაშლილი ფრონტით თამაშობდნენ, კარგად იყენებდნენ უპირატესობას სისწრაფეში და თამამად ტყორცნიდნენ კალათში.

29-ე წუთზე ანგარიშში სხვაობამ 22 ქულას მიაღწია — 67:45. მერე კი მასპინძლებმა შეანელეს შეტევის სიმწვავე და მეტოქეს მდგომარეობის გამოსწორების საშუალება მისცეს. მაგრამ „სტატიბას" მატჩის გადარჩენა აღარ შეეძლო. „ბურევესტნიკმა" გაიმარჯვა — 84:71.

თბილისელთაგან შედეგიანობით თავი გამოიჩინა მაღალაშვილმა (31 ქულა), სტუმრებიდან კი გირსკისმა (22).

ნ. ახვლედიანი.

საქართველოს ჩემპიონი

საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტმა რ. მაკიევმა წლეულს მოთხილამურეთა რესპუბლიკურ ტურნირებში რამდენიმე გამარჯვება მოიპოვა: პროფკავშირების სპარტაკიადაში 15 კილომეტრზე რბოლა მოიგო, საქართველოს ჩემპიონატში კი ყველა დისტანციაზე იმარჯვა.

• • •

სურათზე: საქართველოს ჩემპიონი რ. მაკიევი ერთ-ერთი რბოლის დროს.

ო. გულაშვილის ფოტო.

ჟან-კლოდ კილი
თხილამურებზე კილისთან ერთად

მსოფლიო პირველობამდე ხუთი თვეღა რჩებოდა. მანამდე კი გველოდა კანდახარი და ტურნე ამერიკაში. მიურენში მე პირველი ვიყავი და პრიზიც მივიღე — ბრილიანტის კ — მსოფლიოს სამთომთხილამურეთა ყველაზე საპატიო შეჯიბრების უმაღლესი ჯილდო. შეერთებული შტატებიდან გიგანტურ სლალომში ამერიკის ჩემპიონის ტიტული ჩამოვიტანე.

დასვენების სამმა კვირამ მალე გაიარა და მსოფლიო პირველობისთვის მზადებაც დაიწყო. შეჯიბრება უჩვეულო პირობებში ტარდებოდა — აგვისტოს შუა რიცხვებში ჩილიში. ჩემპიონატისთვის მაღალ მთებში, იზერანის ზეკარის თავზე, მერე კი სარენის ყინვარზე ვვარჯიშობდით. საწვრთნელი დატვირთვა ზომიერი იყო. წვრთნის გარდა მე და მიშელ არპენი თხილამურებსაც ვცდიდით. მიშელი ამჯერად ნაკრებში არ შეიყვანეს. გასულ შემოდგომაზე მას საავტომობილო კატასტროფა შეემთხვა, მძიმედ დაშავდა და ფორმა ვეღარ აღიდგინა, ვეღარ დაუბრუნდა მსოფლიოს უძლიერეს სლალომისტთა ჯგუფს.

არპენმა დიდი სპორტი დატოვა. თხილამურების ფაბრიკაში, სადაც ტექნიკურ კონსულტანტად მუშაობდა, შესთავაზეს ჩილიში გაჰყევი ფრანგ მოთხილამურეებსო.

— იმ პირობით, თუ პირველ რიგში კილის ინვენტარს ვუპატრონებ, — მიუგო მიშელმა.

დათანხმდნენ. ახლა მთავარი კოზირი მე მქონდა ხელთ. პორტილო ჩემი ხუთი თითივით ვიცოდი. მსოფლიო პირველობის ყველა მონაწილე, ოფიციალური წარმომადგენლები, ჟურნალისტები ერთადერთ და უზარმაზარ სასტუმროში ვცხოვრობდით. იქ არ იყო ის დაძაბული ატმოსფერო, რაც, ჩვეულებრივ, დიდ შეჯიბრებათა უცვლელი ნიშანია. გულშემატკივრები და ავტოგრაფების მოყვარულებიც კანტიკუნტად ჩანდნენ. სამაგიეროდ, სტარტებისთვის მშვიდად შეგვეძლო მზადება.

მსოფლიო ჩემპიონატის პირველივე დღეებმა საფრანგეთის გუნდს დიდი წარმატება მოუტანა. სლალომში ორი პირველი ადგილი ანი ფამოზმა და მარიელ გოიჩელმა დაიკავეს. ეს იყო 5 აგვისტოს, ორი დღის მერე კი სწრაფდაშვებაში მოეწყო შეჯიბრება. ის კვირა დღე ჩემს სიცოცხლეში არ დამავიწყდება.

რვის ნახევარზე გამეღვიძა და მყისვე ფანჯარას მივვარდი — დიდებული ამინდი იყო. თვალი მომჭრა ინკების ირგვლივ შემოჯარულმა ქათქათა მწვერვალებმა. ნომერში ოთხნი ვართ — ლაკრუა, პერიია, მელკიონი და მე. ლეო წევს. ღიმილით გადავძახე:

— ეჰეი, ძმობილო, დღეს ჩვენი ჯერია!

ვისაუზმეთ, ჩავიცვით ტანზე მორგებული კომბინეზონები, რაც ამ ჩემპიონატში ისევ უნდა გამოვიტანოთ სარბიელზე. კოსტუმებზე ლეიკოპლასტირით მივიკარით სამკერდე ნომრები. საოცრად მშვიდად ვარ.

სტარტზე ავედი. ცოტა წავივარჯიშე — კუნთები გავიხურე. აი, ნიშანიც მომცეს. დიახ, ეს ჩემი ნიშანია — სასტარტო ნომერი „3“. გაისმა ბრძანება — „გოუ!“ და წინ გავიჭერი. ყველაფერი ტრასის პირველმა ნაწილმა უნდა გადაწყვიტოს. ამ მონაკვეთზე ხუთი უზარმაზარი ვირაჟია. მოსახვევებში უნაკლოდ გავდივარ — ამას ვგრძნობ. თხილამურები თოვლში მკაფიო კვალს ტოვებს, ოდნავაც არაფერი აბრკოლებს. დასაწყისი დიდებულია.

დაუმუხრუჭებლად გავედი დამრეც ფერდობზე. დაბალი დგომი. მივდივარ დიდ რკალზე, „მონტლერის ვირაჟი“* რომ დაარქვეს. იგი მარშრუტის მესამედს მოიცავს. ყურადღება! ახლა იქნება პატარა ხიდი გზის თავზე. ფერდობს მოვწყდი. ფრენის შემდეგ ფინიშის სწორზე ვეშვები. უეცრად მარცხენა თხილამური განზე გამექცა. კუნთების არაადამიანური დაჭიმვით მივაბჯინე იგი მარჯვენას, მყისვე დაბალ დგომში გადავედი და ასე გავიჭერი წინ! აგერ, შევნიშნე კიდეც, ჩემსკენ მოჭქრის პლაკატი „ფინიში“. ბოლო ბიძგი და, ფინიშის ლენტი უკან დარჩა. ბოლო ვირაჟიც უკან მოვიტოვე და ზედ მიშელ არპენის წინ შევჩერდი. მიშელს ადამიანის ფერი აღარ ადევს, ხმას ძლივს იღებს:

— გაიმარჯვე, შენ გაიმარჯვე!

სულს ძლივს ვითქვამ:

— რა... რას ამბობ, გაგიჟდი? ჯერ ყველა მოსასვლელია...

ასე ერთმანეთის გვერდით გაქვავებულებმა ვიცადეთ ოც წუთს მაინც. შრანცი, ნენინგი, მესნერი დამარცხდნენ. ლეო რაღაც წამის ორმოცი მეასედით ჩამორჩა.

თანდათან ვრწმუნდები — მართლაც მომიპოვებია გამარჯვება! თუმცა ჯერ ახალგაზრდა გერმანელი მოთხილამურე ფოგლერი არ მოსულა. ტანად ას ოთხმოცდაათი სანტიმეტრი. ჯან-ღონით სავსე, საწვრთნელ ვარჯიშზე ყველა გაოცებული რომ შესცქეროდა. იგი ოცდამესამე იყო სტარტზე, მთელი ტრასა ძალიან კარგად გაიარა, მაგრამ ჩვენ მაინც ჩამოგვრჩა. ჩვენ, ესე იგი, მე და ლეოს სწრაფდაშვებაში ორი პირველი ადგილი გვხვდა! ცრემლი მომერია. მიშელიც ატირდა ბედნიერებისგან. ერთმანეთს გადავეხვიეთ. მსოფლიო ჩემპიონი ვარ... ჩემპიონი! ოლიმპიადის სამ ოქროს მედალსაც არ გავუხარებივარ ასე.

მსოფლიო ჩემპიონატი საფრანგეთის ნაკრების დიდი ტრიუმფით დამთავრდა. ოცდაოთხიდან თექვსმეტი მედალი ჩვენ დაგვრჩა. ამ გამარჯვებაში დიდი დამსახურება მიუძღვის მარიელ გოიჩელს (პირველი ადგილები გიგანტურ სლალომსა და კომბინაციაში, მეორე — სწრაფდაშვებასა და სლალომში), გი პერიიას (პირველი ადგილი გიგანტურ სლალომში, მეორე — სლალომში), ანი ფამოზს (პირველი ადგილი სლალომში, მეორე — კომბინაციაში, მესამე — სწრაფდაშვებაში), ლეო ლაკრუას (მეორე ადგილები სწრაფდაშვებასა და კომბინაციაში), ჟორჟ მოდიუის (მეორე ადგილი გიგანტურ სლალომში), ლუი ჟოფრეს (მესამე ადგილი სლალომში), ფლორანს სტორერს (მესამე ადგილი სლალომში). მეც შევიტანე ჩემი წვლილი, რა თქმა უნდა.

მძიმეა დიდების ტვირთი...

სწრაფდაშვების მერე ორ ღამეს რული არ მომეკარა. ასე ვიცოდი: მარცხის მერე ძილს ვეღარ ვართმევდი თავს, დიდი გამარჯვების შემდეგ კი ღამეებს თეთრად ვათენებდი, თითქმის თავიდან განვიცდიდი გადატანილ ბრძოლას. მაშინ პორტილოში თითქოს მომყირჭდა რაღაც — სამჭიდში მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულის მოსაპოვებლად არც გიგანტურ სლალომში იყო საჭირო რისკის გაწევა, არც სპეციალურში. ამან გული გამიცივა.

ორგზის მსოფლიო ჩემპიონი! სულ რამდენიმე თვის უკან ყველას გიჟს დავუძახებდი, ვისაც მსგავსი რამ წამოსცდებოდა. ახლა კი ორი ოქროს მედალი მიჭირავს ხელში — ოცნება ცხადად მექცა.

(გაგრძელება იქნება)

გაგრძელება. იხ. „ლელო“ №№ 28, 29, 31, 33, 34, 36, 44.

* მონტლერი — ავტორბოლების ცნობილი ტრასა (მთარგმნელის შენ.).

რედაქტორი მ. კაკაბაძე.

პრიოლმა თასი მესამედ მოიგო, ტონი დაწინაურდა

სამთომთხილამურეთა მსოფლიო თასის წლევანდელი გათამაშება ფინიშს უახლოვდება. ძვირფასი ჯილდოს მაძიებლებმა ბრძოლის გასაგრძელებლად დასავლეთ ნახევარსფეროზე გადაინაცვლეს და პირველი სტარტი სენტ-ანეში (კანადა) გამართეს. ვაჟებიცა და ქალებიც სპეციალურ და გიგანტურ სლალომში ეჯიბრებოდნენ ერთმანეთს.

ქალთა შორის თასის ორგზის მფლობელმა, ავსტრიელმა ა. პრიოლმა გიგანტურ სლალომში გამარჯვებით მეტოქეებს საერთო ჩათვლაში წარმატების ყოველგვარი იმედი გადაუწურა და თასი მესამედ მოიპოვა. საქმე ისაა, რომ უახლოესი მეტოქე — თანაგუნდელი მ. კაზერერი მას 100 ქულაზე მეტით ჩამორჩება. სეზონის ამ მარათონული შეჯიბრების ფინიშამდე კი ცოტაღა დარჩა.

შედარებით რთული მდგომარეობაა ვაჟთა თასის გათამაშებაში. ჩვენ ვწერდით, რომ ამ თასის ორგზის მფლობელი, იტალიელი გ. ტონი თავიდან წარუმატებლად გამოდიოდა და საერთო ჯამში დიდხანს ათეულშიც ვერ მოხვდა, მაგრამ სპეციალისტები იმედს არ კარგავდნენ. მართლაც, ტონიმ თითქმის შეუძლებელი შეძლო — ზედიზედ რამდენიმე შეჯიბრება მოიგო. სენტ-ანეში მას გიგანტურ სლალომში გამარჯვება არ მოუპოვებია, მაგრამ სპეციალურ სლალომში ყველას აჯობა და ტურნირის ერთპიროვნული ლიდერი გახდა.

ტონის უახლოესი მეტოქენი ძირითადად სწრაფდაშვების შესანიშნავი ოსტატები არიან, ამ სახეობაში კი მსოფლიო თასის გათამაშების პროგრამა უკვე ამოიწურა. ასე რომ, იტალიელ სამთომთხილამურესაც თასი მესამედ თითქმის უკვე მოპოვებული აქვს. ახლა მისი დამარცხება მარტო გაუფრთხილებლობას შეუძლია.

თხილამურები

ГОТОВ К ТРУДУ И ОБОРОНЕ СССР

[illegible]

◆ აბაშა

სპორტულ მოედნებზე მიმდინარეობს მოსწავლეთა რაიონული სპარტაკიადა. კალათბურთელთა შეჯიბრებაში როგორც გოგონათა, ისე ჭაბუკთა შორის გაიმარჯვეს აბაშის 1-ლი საშუალო სკოლის წარმომადგენლებმა. ჭადრაკში I ადგილი დაისაკუთრეს ქვათანის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა. შაშში პირველობა მოიპოვა საგვაზაოს რვაწლიანი სკოლის კოლექტივმა. მაგიდის ჩოგბურთელთა ასპარეზობაში გაიმარჯვეს ქვათანელებმა.

რ. შანტურია.

◆ თელავი

სოფელ ფშაველის მოჭადრაკეებმა და მოშაშეებმა პირველობები გამართეს. მოჭადრაკეთა ტურნირში I ადგილი დაიკავა მ. ციხისთავმა, II — ვ. გოდერძიშვილმა, III — შ. არჩემაშვილმა. მოშაშეთა შეჯიბრებაში გაიმარჯვა ლ. სიბრტყელაძემ. II ადგილზეა ტ. რამაზაშვილი, III — თ. წიქარიძე.

ქ. სამადაშვილი,
ფიზკულტურის მეთოდისტი.

მტკიცედ გაიდგა ფესვები

მშდ კომპლექსი მტკიცედ დამკვიდრდა პროფტექნიკური განათლების სისტემის სასწავლებელთა ცხოვრებაში. გუშინწინ თბილისის „შრომითი რეზერვების“ სტადიონზე ამ სასწავლებლების კოლექტივებმა ზეიმით აღნიშნეს მშდ ახალი კომპლექსის შემოღების ერთი წლისთავი. ცუდი ამინდის მიუხედავად, სტადიონზე მწყობრი ნაბიჯით ჩაიარა მუშათა კლასის ცვლამ, კუნთმაგარმა ახალგაზრდობამ.

ალმის აღმართვის უფლება ეძლევათ მათ, ვინც უკვე ჩააბარა ნორმატივები ოქროსა და ვერცხლის სამკერდე ნიშანზე. მონაწილეებს ესალმება პროფტექნიკური განათლების სახელმწიფო რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარის მოადგილე ქ. მიქიაშვილი.

შემდეგ დაიწყო ნორმატივების მასობრივი ჩაბარება 100 მეტრზე რბენასა და 100 მეტრზე ცურვაში. ღონისძიებაში 402 მოსწავლე მონაწილეობდა, მათგან ნორმატივები ოქროს სამკერდე ნიშანზე ჩააბარა რბენაში 63, ხოლო ცურვაში 44 მონაწილემ, ვერცხლის სამკერდე ნიშანზე კი 114 (მძლეოსნობაში) და 28 (ცურვაში) მოსწავლემ.

ტ. ვაჭარაძე.

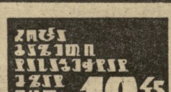

◆ **კაირო, 9 მარტი.** ჩოგბურთელთა აქ მიმდინარე საერთაშორისო ტურნირის მეოთხედფინალურ შეხვედრაში თბილისელმა თ. კაკულიამ ფრანგ პ. დომინგესს სძლია (6:0, 6:3), ხოლო მოსკოველმა ვ. კოროტკოვმა — ტალინელ პ. ლამპს (6:3, 6:0). ამრიგად, ეს ორი გამარჯვებული საბჭოთა სპორტსმენი ნახევარფინალში გავიდა. შემდეგ „რაუნდში“ კაკულიას არაბეთის რესპუბლიკა ეგვიპტის წარმომადგენელ ელ-შაფეისთან ექნება საქმე, ხოლო კოროტკოვს — პრუაზისთან (საფრანგეთი).

◆ **პამპოროვო, 9 მარტი.** ბულგარეთის ამ სამთო კურორტის დათოვლილ ტრასებზე მეგობრული არმიების ზამთრის IV სპარტაკიადის ჯილდოების კიდევ ერთი კომპლექტი გათამაშდა — გაიმართა ბიატლონისტთა შეჯიბრება. 20-კილომეტრიანი მანძილი ყველაზე სწრაფად გაირბინა პოლონელმა ა. კლიმამ, თანაც სროლაში მხოლოდ ერთხელ მოეცარა ხელი. II ადგილზე გავიდა საბჭოთა არმიელი ვ. ტოლკაჩოვი (1:30.58), რომელიც გამარჯვებულ პოლონელ ბიატლონისტს 2 წუთითა და 19 წამით ჩამორჩა, სროლაში კი მანაც ერთხელ ააცდინა მიზანს. გუნდურ ჩათვლაში პოლონელებმა იმარჯვეს — 56 ქულა. II ადგილზეა საბჭოთა ნაკრები — 53 ქულა.

◆ **ლაიფციგი, 9 მარტი.** მოსკოვის საავიაციო ინსტიტუტის ხელბურთელ ვაჟთა გუნდმა ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის გათამაშების პირველი ნახევარფინალური მატჩი წააგო ადგილობრივ „ლაიფციგთან“ — 11:14 (6:9). ამ გუნდების განმეორებითი შეხვედრა ამ დღეებში გაიმართება მოსკოვში.

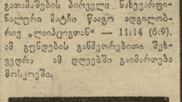

13 მარტს

საქართველოს ალპიურ კლუბში ჩატარდება ლექცია-სემინარი თემაზე: „სათანრიგო ნორმატივების შესრულება და სპორტული თანრიგის მინიჭება“.

მომხსენებლები: სპორტის ოსტატები რ. ხაზარაძე და შ. მირიანაშვილი.

დასაწყისი 19 ს.

თბილისის საფეხბურთო სეზონის დაწყებასთან დაკავშირებით, საქალაქო ფედერაცია 12 მარტს თბილისის სპორტკომიტეტის შენობაში (კონსტიტუციის ქ. № 6) აწყობს მსაჯთა კოლეგიის გაერთიანებულ სხდომას.

დასაწყისი 19 ს.

თბილისის სპორტულ ბაზაზე

ფეხბურთი. ჭაბუკთა რესპუბლიკური პირველობა. 11 მარტი. ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტადიონი. მწვრთნელთა სკოლა (თბილისი) — განათლების განყოფილება (თბილისი). დასაწყისი 12 ს. „ისნის“ სტადიონი. „განთიადი“ (თბილისი) — ახალგ. საფეხბ. სკოლა (გაგრა). 15 ს. „ლოკომოტივის“ ბაზა დიღომში. ახალგ. საფეხბ. სკოლა (თბილისი) — „ტორპედო“ (ქუთაისი). 16 ს.

მთამსვლელთა რესპუბლიკური ფედერაცია, ქუთაისის ფიზკულტურისა და სპორტის საქალაქო კომიტეტი იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა სპორტის ოსტატი, საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელი

ალექსანდრე ამბაკოს ძე
ნემსიწვერიძე

და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს. გამოსვენება 13 მარტს 17 საათზე ქუთაისის ტურისტული კლუბიდან.

ვთ ИНДЕКС 66448 საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის სტამბა. ლენინის ქ. № 14. უე 08310